

Svar på Loviisa Kaartokallios och 37 andra ledamöters motion om fortbildning för speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning

KK/PK/SR/KW

Loviisa Kaartokallio och 37 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Lagen om grundläggande utbildning ändrades i fråga om stödet 1.8.2025 och då avskaffades trestegsstödet (allmänt, intensifierat och särskilt stöd). Enligt den nya lagen ligger huvudvikten i stödet för lärande och skolgång inom den grundläggande utbildningen på undervisningsarrangemang som stöder lärande och på gruppvisa stödformer. Om det visar sig att dessa inte svarar på elevens behov av stöd, bedöms elevens behov av individuella stödåtgärder. Genom elevspecifika stödåtgärder tillgodoses elevens individuella behov.

Starkt elevspecifikt stöd kan ges av en speciallärare och en specialklasslärare, inte en speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning. En speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning kan i en smågrupp ge elevspecifikt stöd endast till mindre än 50% av lektionerna i ett enskilt läroämne. Speciallärar- eller specialklasslärarundervisning som ges i en smågrupp innebär att mer än hälften av lektionerna i ett eller flera läroämnena genomförs i en speciallärares/specialklasslärares smågrupp. Speciallärares/specialklasslärares undervisning i en smågrupp är regelbunden och långvarig, vanligtvis räcker den en termin eller ett läsår.

Antalet elever som behöver stöd ökar i Vanda och befolkningsprognoserna tyder inte på att behovet av stöd minskar i framtiden.

I Vanda finns det sådana speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning som inte har avlagt studier i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i den grundläggande utbildningen. Avsaknaden av studier i olika ämnen begränsar verksamhetsfältet för speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning till att i regel ge gruppsspecifikt stöd. I nuläget kan de inte ge eleverna starkt elevspecifikt stöd till eleverna. Detta försvårar utvecklingen av lärandet i skolan och stödet för skolgång, den behovsbaserade fördelningen av resurser som ändras från läsår till läsår och svarandet på utmaningen med inkludering.

Genom att avlägga studier i de olika ämnen som undervisas i den grundläggande utbildningen kan man bli behörig att ge starkt elevspecifikt stöd och bedöma lärandet och kunnandet läroämnesspecifikt. Avläggande av studier stärker också betydelsen av det arbete som utförs av speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning och gör karriärstigar möjliga.

Jag föreslår tillsammans med de fullmäktigeledamöter som undertecknat motionen att verksamhetsområdet för fostran och lärande utreder möjligheten att i samarbete med till exempel Jyväskylän yliopisto eller Åbo Akademi erbjuda studier i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i den grundläggande utbildningen för de speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning i Vanda och som ännu inte har avlagt studierna i fråga.”

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Loviisa Kaartokallios och 37 andra ledamöters undertecknade motion om fortbildning för speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Målet med motionen att stärka kompetensen hos speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning är motiverat och viktigt. I motionen har man identifierat de viktigaste utmaningarna i den nya lagstiftningen om stöd för lärande och att ändringarna i behörigheterna och ramvillkoren för anordnande av undervisning påverkar kommunernas möjligheter att ordna stöd flexibelt och ändamålsenligt.

I Vanda har omfattande förberedelser gjorts för reformen av stödet för lärande och skolgång. För undervisningspersonalen har ordnats utbildning och stöd för verkställigheten av lagen, och i skolorna har man stärkt den gemensamma förståelsen för grupp-specifika stödformer, elevspecifika stödåtgärder och pedagogiska lösningar för att ordna stöd. Eleverna får fortfarande det stöd de behöver enligt gällande lagstiftning, läroplan och tillgängliga resurser.

Staden anser det vara viktigt att undervisningspersonalens kompetens utvecklas och att förutsättningarna för att ordna stödet bedöms även i fortsättningen. Samtidigt måste det konstateras att kommunerna inte med egen finansiering permanent kan täcka de behov som staten och undervisnings- och kulturministeriet ställer i fråga om behörighetskrav, lagstiftningens ramvillkor eller kostnadseffekter i anslutning till dem. Eventuella riksomfattande lösningar i anslutning till behörigheterna och finansieringen av dem ska i första hand bedömas och tryggas på statlig nivå.

Den möjlighet som föreslås i motionen att erbjuda studier i olika ämnen och ämnesshelheter för speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning i Vanda har redan tidigare utretts. Enligt utredningen skulle ordnandet av utbildningen medföra betydande kostnader för staden. Den uppskattade kostnaden för utbildningen av 20 lärare är cirka 400 000 euro. Vanda stads ekonomiska situation är för närvarande svag och verksamhetsområdet är skyldigt att i första hand rikta de tillgängliga resurserna till att ordna lagstadgade tjänster och till omedelbart stöd för eleverna.

Mot bakgrund av ovanstående kan staden i den nuvarande ekonomiska situationen inte förbinda sig att finansiera eller ordna en utbildningshelhet i den omfattning som anges i motionen som en egen åtgärd. Staden följer dock de nationella lösningarna, utbildningsutbudet och finansieringsmöjligheterna samt fortsätter att stödja undervisningspersonalens kompetens inom ramen för de tillgängliga resurserna.

Stadsstyrelsen 24.8.2026 § 26**Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:**

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Loviisa Kaartokallio och de 37 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och

b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 21.9.2026 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Loviisa Kaartokallios och 37 andra ledamöters undertecknade motion om fortbildning för speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Pepita Kaskentaus, undervisningschef, tfn 040 720 2962
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))